

З огляду на зазначене, враховуючи те, що проект Трудового кодексу містить положення, якими здійснюється правове регулювання нормативних актів роботодавця, на нашу думку, ст. 12 проекту повинна бути передбачена можливість працівників визнати незаконним у судовому порядку локального акту роботодавця, що буде належним способом захисту прав працівників та тягтиме за собою недійсність положень акту роботодавця з моменту його прийняття.

Література

1. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 461.
2. Брагинский М. И. Договорное право. Книга первая: Общие положения / М. И. Брагинский, В. В. Витрянский. – М.: Наука, 2001. – 847 с.
3. Ромащенко І. Можливість захисту публічних прав цивільно-правовими способами захисту / І. Ромащенко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. – 2013. – № 95. – С. 108-110.
4. Сонін О. Є. Щодо ефективності способів захисту трудових прав // Актуальні проблеми політики: зб. наук. праць / кер. авт. кол. С. В. Ківалов; відп. за вип. Л. І. Кормич. – Миколаїв: Іліон, 2009. – Вип. 38. – С. 175-179.
5. Лушников А. М. Лушникова М. В. Курс трудового права: учебник: в 2 т. – Т. 1 Сущность трудового права и история его развития. Трудовые права в системе прав человека. Общая часть / А. М. Лушников, М. В. Лушникова. – М.: Статут, 2009. – 879 с.
6. Гетьманцева Н. Д. Засіб, спосіб і форма захисту трудових прав / Н. Д. Гетьманцева, І. Г. Козуб // Адвокат. – 2009. – № 11. – С. 37-42.
7. Проект Трудового кодексу України № 1658 від 27.12.2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=53221

УДК 349.3

Тарасенко В. С., к.ю.н.,
Національний університет «Одеська юридична академія»,
м. Одеса, Україна

ОКРЕМІ АСПЕКТИ МАТЕРІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВАЛІДІВ З ДИТИНСТВА ТА ДІТЕЙ-ІНВАЛІДІВ

Чинне законодавство України гарантує інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам право на матеріальне забезпечення за рахунок коштів Державного бюджету України та їх соціальну захищеність шляхом встановлення державної соціальної допомоги на рівні прожиткового мінімуму, який визначається як вартісна величина достатнього для забезпечення нормального функціонування організму людини,

збереження його здоров'я набору продуктів харчування, а також мінімального набору непродовольчих товарів та мінімального набору послуг, необхідних для задоволення основних соціальних і культурних потреб особистості.

Належне матеріальне забезпечення інвалідів з дитинства та дітей-інвалідів надає не тільки можливості виживання сім'ї, в якій вони утримуються, але й повинно сприяти зниженню рівня інвалідності серед населення.

Матеріальне забезпечення інвалідів з дитинства та дітей-інвалідів за рахунок Державного бюджету України передбачає надання їм державної соціальної допомоги та надбавки на догляд за такими особами.

Згідно зі ст. 2 Закону України «Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам» державна соціальна допомога призначається у таких розмірах:

- інвалідам з дитинства I групи - 100 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;
- інвалідам з дитинства II групи - 80 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;
- інвалідам з дитинства III групи - 60 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;
- на дітей-інвалідів віком до 18 років - 70 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність [1, ст. 2].

Втім, визначення розміру державної соціальної допомоги інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам у відсотках до прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, суперечить:

1) частині 3 статті 46 Конституції України, згідно з якою соціальні допомоги, які є основним джерелом до існування, повинні забезпечувати рівень життя не нижче прожиткового мінімуму, встановленого законом [2, ст. 46];

2) статті 23 Конвенції ООН Про права дитини, згідно з якою держави-учасниці визнають, що неповноцінна в розумовому або фізичному відношенні дитина має вести повноцінне і достойне життя в умовах, які забезпечують її гідність, сприяють почуттю впевненості в собі і полегшують її активну участь у житті суспільства [3, ст. 23].

3) Закону України «Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам», в преамбулі якого гарантується інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам право на матеріальне забезпечення за рахунок коштів Державного бюджету України та їх соціальну захищеність шляхом встановлення державної соціальної допомоги на рівні прожиткового мінімуму.

4) статті 3 Закону України «Про охорону дитинства», згідно з якою всім дітям на території України, незалежно від будь-яких обставин, надані рівні права і свободи, визначені нормативно-правовими актами [4, ст. 3];

5) статті 26 Закону України «Про охорону дитинства», згідно з якою дискримінація дітей-інвалідів та дітей з вадами розумового або фізичного розвитку забороняється, а держава сприяє створенню дітям-інвалідам та дітям з певними вадами необхідних умов, рівних з іншими громадянами можливостей для повноцінного життя та розвитку, та гарантує надання їм відповідної матеріальної допомоги.

Крім того, вважаємо доцільним визначати розмір державної соціальної допомоги для дітей-інвалідів віком до 18 років не у відсотках до прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, а в розмірі прожиткового мінімуму, який встановлений залежно від віку дитини - для дітей віком до 6 років або для дітей віком від 6 до 18 років.

В Законі України «Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам» необхідно встановити диференціацію розмірів державної соціальної допомоги дітям-інвалідам залежно від важкості хвороби та ступеня потреби у соціальному захисті, розділивши хвороби, які дають право на встановлення дітям інвалідності, на певні групи та підгрупи.

Ще одним видом матеріального забезпечення інвалідів з дитинства та дітей-інвалідів, є надбавка на догляд за ними, яка встановлюється інвалідам з дитинства I групи в розмірі:

- інвалідам з дитинства, віднесеним до підгрупи А I групи, - 75 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;
- інвалідам з дитинства, віднесеним до підгрупи Б I групи, - 50 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

Одиноким інвалідам з дитинства II і III груп, які за висновком лікарсько-консультативної комісії лікувально-профілактичного закладу потребують постійного стороннього догляду, встановлюється надбавка на догляд за ними в розмірі 15 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

Надбавка на догляд за дитиною-інвалідом підгрупи А встановлюється в розмірі: - на дитину-інваліда підгрупи А віком до 6 років - прожиткового мінімуму для дітей віком до 6 років; - на дитину-інваліда підгрупи А віком від 6 до 18 років – прожиткового мінімуму для дітей віком від 6 до 18 років.

Надбавка на догляд за іншою дитиною-інвалідом встановлюється в розмірі: - на дитину-інваліда віком до 6 років - 50 відсотків прожиткового мінімуму для дітей віком до 6 років; на дитину-інваліда віком від 6 до 18 років - 50 відсотків прожиткового мінімуму для дітей віком від 6 до 18 років.

Отже, призначення надбавки на догляд та її розмір залежать від наступних факторів: групи інвалідності інвалідів з дитинства; наявності родичів, які здійснюють догляд; обох батьків або одинокої матері/батька; факту роботи батьків; середньомісячного сукупного доходу сім'ї, в якій

виховується дитина-інвалід; віку дитини-інваліда, підгрупи інвалідності тощо.

Зазначимо, що надбавки на догляд за дитиною-інвалідом повинні призначатися в розмірі не менш ніж прожитковий мінімум для дитини відповідного віку, а надбавки на догляд за інвалідом з дитинства – в розмірі не менш ніж прожитковий мінімум для осіб, які втратили працездатність незалежно від груп інвалідності.

Крім того, враховуючи складну економічну ситуацію в країні, пропонуємо в Законі України «Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам» закріпити положення про проведення індексації розміру державної соціальної допомоги та допомоги на догляд залежно від зростання індексу цін.

Література

1. Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам: Закон України від 16 листопада 2000 р. № 2109-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 1. – Ст. 2.

2. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

3. Конвенція ООН Про права дитини від 20 листопада 1989 р. // Зібрання чинних міжнародних договорів України. – 1990. – № 1. – С. 205.

4. Про охорону дитинства: Закон України від 26 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 30. – Ст. 142.

УДК 349.3

Тищенко О. В., д.ю.н.,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка,
м. Київ, Україна

ПРЕДМЕТ ПРАВА СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В СУЧАСНИХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ

Становлення права соціального забезпечення як галузі права – це складний еволюційно-правовий процес, який базується на розвитку суспільно-економічних відносин в державі. Вагомим питанням на цьому шляху є проблема чіткого визначення кола відносин, що складають предмет галузі права.

Грунтовний аналіз теоретичних аспектів предмету права соціального забезпечення відображено в працях українських вчених-правників В. М. Андрієва, Н. Б. Болотіної, Я. І. Безуглої, В. Я. Бурака, С. М. Прилипка, С. М. Синчук, Б. І. Сташківа, М. М. Шумила, Л. П. Шумної та ін. Але з розвитком суспільних відносин поступово створюються нові умови для трансформації системи права з врахуванням сучасних реалій. Тому питання визначеності предмету права соціального